

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ กองบริหารงานอนุญาต โทร. ๐ ๒๔๓๐ ๖๘๔๓ ต่อ ๔๓๓๑

ที่ อก ๐๕๐๔/ว ๕๖๕๗

วันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๖๕

เรื่อง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับค่าภาคหลวงแร่

เรียน อุตสาหกรรมจังหวัดทุกจังหวัด

ด้วย สำนักตรวจเงินแผ่นดินจังหวัดได้แจ้งผลตรวจสอบการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดเก็บรายได้ตามกฎหมายว่าด้วยแร่ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ของสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด โดยมีข้อเสนอแนะให้ทบทวนแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับค่าภาคหลวงแร่

กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่พิจารณาแล้ว เพื่อให้การปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดเก็บและจัดสรรค่าภาคหลวงแร่เป็นไปด้วยความถูกต้องครบถ้วน และปฏิบัติให้เป็นแนวทางเดียวกันตามกฎหมายกระทรวงกำหนดพิกัตอัตราค่าภาคหลวงแร่ พ.ศ. ๒๕๖๑ ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการจัดเก็บค่าภาคหลวงแร่ การกำหนดราคาตลาดแร่ การตรวจสอบการชำระค่าภาคหลวงแร่ และการประเมินการชำระค่าภาคหลวงแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการประเมินการชำระค่าภาคหลวงแร่ พ.ศ. ๒๕๖๑ และประกาศคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เรื่อง การจัดสรรค่าภาคหลวงแร่และค่าภาคหลวงปิโตรเลียมให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงให้ดำเนินการ ดังนี้

๑. ยกเลิกแนวปฏิบัติเกี่ยวกับค่าภาคหลวงแร่ตามหนังสือกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ ที่ อก ๐๕๐๘/๒๒๗ ลงวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๔๘ ที่ อก ๐๕๐๔/๔๘๕๒ ลงวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๕๐ ที่ อก ๐๕๑๑/ว๒๕๖๘ ลงวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๕๗ และ ที่ อก ๐๕๑๑/๒๗๔๔ ลงวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๕๙

๒. ตามมาตรา ๑๓๑ แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ ประกอบประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการจัดเก็บค่าภาคหลวงแร่ การกำหนดราคาตลาดแร่ การตรวจสอบการชำระค่าภาคหลวงแร่ และการประเมินการชำระค่าภาคหลวงแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๑๖ กำหนดให้ผู้ถือประทานบัตร ผู้รับใบอนุญาตแต่งแร่ ผู้รับใบอนุญาตประกอบโลหกรรม ผู้รับใบอนุญาตครอบครองแร่ หรือผู้ได้รับอนุญาตให้ครอบครองแร่เป็นกรณีพิเศษเฉพาะรายยื่นชำระค่าภาคหลวงแร่ต่อเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่ และผู้รับใบอนุญาตขุดหาแร่รายย่อยหรือผู้แจ้งการร่อนแร่ ให้ยื่นชำระค่าภาคหลวงแร่ต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่น ดังนี้

๒.๑ แร่ที่กำหนดไว้ในประทานบัตร รวมถึงแร่อื่นที่เป็นผลพลอยได้จากการทำเหมือง ให้ผู้ถือประทานบัตรชำระค่าภาคหลวงแร่ให้ครบถ้วนก่อนขนแร่ออกจากเขตเหมืองแร่

๒.๒ แร่อื่นที่เป็นผลพลอยได้จากการแต่งแร่ หรือตะกั่วที่มีแร่ชนิดอื่นเจือปนอยู่เกินปริมาณที่อธิบดีกำหนด ให้ผู้รับใบอนุญาตแต่งแร่ หรือผู้รับใบอนุญาตประกอบโลหกรรมชำระค่าภาคหลวงแร่ให้ครบถ้วนก่อนขนแร่ออกจากเขตแต่งแร่หรือเขตโลหกรรม

๒.๓ แร่ที่ได้จากใบอนุญาตครอบครองแร่ แร่ที่ได้รับอนุญาตให้ครอบครองเป็นกรณีพิเศษเฉพาะราย ให้ผู้รับใบอนุญาตครอบครองแร่ หรือผู้ได้รับหนังสืออนุญาตให้ครอบครองแร่เป็นกรณีพิเศษเฉพาะรายชำระค่าภาคหลวงแร่ให้ครบถ้วนก่อนขนแร่ออกไปทำการซื้อขาย

๒.๔ แร่ที่ได้จากใบอนุญาตขุดหาแร่รายย่อย หรือการแจ้งการร่อนแร่ ให้ผู้รับใบอนุญาตขุดหาแร่รายย่อย หรือผู้แจ้งการร่อนแร่ชำระค่าภาคหลวงแร่ตามปริมาณที่ร่อนหรือขุดได้

ทั้งนี้ ...

ทั้งนี้ การยื่นขอชำระค่าภาคหลวงแร่ต้องระบุชื่อผู้ขอชำระ เลขที่ประทานบัตรหรือเลขที่ใบอนุญาต ชนิดแร่และน้ำหนักแร่ ขนแร่จากสถานที่ใดไปยังสถานที่ใด และระยะเวลาในการขนแร่ให้ชัดเจน

๓. เมื่อผู้มีหน้าที่ชำระค่าภาคหลวงแร่ตามข้อ ๒ แจ้งขอชำระค่าภาคหลวงแร่ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบเอกสารหลักฐานที่กำหนดไว้ตามข้อ ๑๘ ของประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่องหลักเกณฑ์ วิธีการจัดเก็บค่าภาคหลวงแร่ การกำหนดราคาตลาดแร่ การตรวจสอบการชำระค่าภาคหลวงแร่ และการประเมินการชำระค่าภาคหลวงแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ โดยให้ตรวจสอบปริมาณแร่ที่ผลิตแร่ได้ให้สอดคล้องกับปริมาณแร่ที่ขอชำระค่าภาคหลวงแร่ แล้วเรียกเก็บค่าภาคหลวงแร่ให้ถูกต้องครบถ้วนตามปริมาณแร่ก่อนการขนแร่ออกนอกเขตเหมืองแร่ เขตแต่งแร่ เขตโลหกรรม หรือขนแร่ออกไปทำการซื้อขาย หากมีข้อสงสัยเกี่ยวกับการทำเหมืองและปริมาณการผลิตแร่ได้ของเหมือง ให้สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด ประสานสำนักงานอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่เขตที่รับผิดชอบพื้นที่ทำการตรวจสอบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการทำเหมืองและปริมาณแร่ที่ผลิตได้ของเหมือง

๔. ให้เรียกเก็บค่าภาคหลวงแร่ในอัตราร้อยละตามพิกัตอัตราค่าภาคหลวงแร่ซึ่งกำหนดไว้ตามกฎหมายกระทรวง กำหนดพิกัตอัตราค่าภาคหลวงแร่ พ.ศ. ๒๕๖๑ และราคาตลาดแร่ที่อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ประกาศกำหนดใช้บังคับ ณ วัน เวลา ที่รับชำระค่าภาคหลวงแร่ ในกรณีที่ยังไม่สามารถประเมินค่าภาคหลวงแร่ได้จนกว่าแร่นั้นจะทำการแต่งแร่หรือประกอบโลหกรรมแล้วเสร็จ ต้องกำหนดให้ผู้มีหน้าที่ชำระค่าภาคหลวงแร่วางเงินประกันหรือให้ธนาคารที่อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่เห็นชอบเป็นผู้ค้ำประกันการชำระค่าภาคหลวงแร่ ทั้งนี้ การวางเงินประกัน หรือการค้ำประกันต้องให้ครอบคลุมทุกชนิดแร่ตามปริมาณแร่แต่ละชนิดที่รวมกันอยู่ตามจำนวนที่เหมาะสม

๕. การเรียกเก็บค่าภาคหลวงแร่กรณีส่งแร่ออกนอกราชอาณาจักรหรือเขตไหล่ทวีป

๕.๑ กรณีแร่ดินอุตสาหกรรมตามกฎหมายกระทรวงกำหนดหินเป็นหินประดับหรือหินอุตสาหกรรมและดินหรือทรายเป็นดินอุตสาหกรรมหรือทรายอุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๖๓ (ดินขาว ดินซีเมนต์ ดินทนไฟ ดินเบา ไดอะทอมไมต์ หรือไดอะตอมเมเชียสเอร์ท ดินมาร์ล ดินเหนียวสี และบอลล์เคลย์) โดโลไมต์ แบไรต์ ฟลูออไรต์ เฟลด์สปาร์ แมงกานีส ยิปซัม หินอุตสาหกรรม และแอนไฮไดรต์ ให้เรียกเก็บค่าภาคหลวงแร่ในอัตราร้อยละ ๗ ของราคาตลาดแร่ที่อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ประกาศกำหนด

๕.๒ กรณีแร่ตามข้อ ๕.๑ ได้จัดเก็บค่าภาคหลวงแร่ไว้แล้วในอัตราร้อยละ ๔ ของราคาตลาดแร่ที่อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ประกาศกำหนด ให้เรียกเก็บค่าภาคหลวงแร่เพิ่มในอัตราร้อยละ ๓ ของราคาตลาดแร่ที่อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ประกาศกำหนด ณ วันที่ชำระค่าภาคหลวงแร่ครั้งแรก ตามปริมาณแร่ที่จะส่งออกนอกราชอาณาจักรหรือเขตไหล่ทวีป

๖. การจัดเก็บค่าภาคหลวงแร่หินอุตสาหกรรมเพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้าง

๖.๑ ในแต่ละเดือนให้เรียกเก็บค่าภาคหลวงแร่ครั้งแรกตามที่ผู้ยื่นขอชำระค่าภาคหลวงแร่แจ้งความประสงค์ขอขนแร่ไปยังโรงโม่หิน แต่ทั้งนี้ปริมาณการขนแร่ต้องสอดคล้องกับกำลังการผลิตของเหมืองพร้อมจัดทำบันทึกการขนแร่จากเขตเหมืองแร่ และให้ผู้ยื่นขอชำระค่าภาคหลวงแร่ลงนามเมื่อได้มีการชำระค่าภาคหลวงแร่ทุกครั้ง เพื่อเป็นหลักประกันว่าผู้ยื่นขอชำระค่าภาคหลวงแร่ยินยอมจะชำระค่าภาคหลวงแร่ให้ถูกต้องตามปริมาณแร่ที่ขอขนเมื่อมีการตรวจสอบภายหลัง และให้ตรวจสอบความถูกต้องของปริมาณแร่ที่ชำระค่าภาคหลวงแร่เมื่อครบรอบเดือนของการชำระค่าภาคหลวงแร่ โดยตรวจสอบจากค่าพลังงานไฟฟ้าของโรงโม่หินตามสำเนาใบเสร็จการชำระค่ากระแสไฟฟ้าของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคในรอบเดือนที่ผ่านมา ในอัตรา ๒.๕ หน่วย (Unit) ต่อเมตริกตัน เพื่อเปรียบเทียบกับปริมาณแร่ที่ผู้ขอได้ขนแร่ไปและได้ชำระ

ค่าภาคหลวงแร่ไว้แล้ว หากค่าภาคหลวงแร่ที่เรียกเก็บไว้มีปริมาณน้อยกว่าที่ผลิตได้จริงให้เรียกเก็บค่าภาคหลวงแร่เพิ่มตามปริมาณแร่ที่คำนวณได้ในครั้งหลังนั้น หากค่าภาคหลวงแร่ที่เรียกเก็บไว้มีปริมาณมากกว่าที่ผลิตได้จริง ให้คืนเงินค่าภาคหลวงแร่ปริมาณส่วนเกิน โดยให้ใช้วิธีหักกลบลบหนี้กับค่าภาคหลวงแร่ที่จะชำระในเดือนใหม่ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ตามระเบียบกรมทรัพยากรธรณี ว่าด้วยการจัดเก็บค่าภาคหลวงแร่หินอุตสาหกรรมเพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้าง พ.ศ. ๒๕๔๕ และให้รายงานการจัดเก็บค่าภาคหลวงแร่หินอุตสาหกรรมเพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้างตามแบบ พร. ๔๐๒ ให้กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ภายในวันที่ ๑๐ ของเดือนถัดไป เป็นประจำทุกเดือน พร้อมแนบสำเนาใบเสร็จการชำระค่ากระแสไฟฟ้าของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเพื่อประกอบการตรวจสอบด้วย

๖.๒ กรณีนำแร่หินอุตสาหกรรมเพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้างไปใช้ในกิจการอื่นโดยไม่ผ่านโรงโม่หิน ให้ตรวจสอบกำลังการผลิตแร่เพื่อประเมินกำลังการผลิตต่อเดือนของเหมืองนั้น โดยก่อนที่จะรับชำระค่าภาคหลวงแร่ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบปริมาณแร่ให้สอดคล้องกับปริมาณที่ขอขน จึงรับชำระค่าภาคหลวงแร่ ทั้งนี้ เพื่อให้การจัดเก็บค่าภาคหลวงแร่หินอุตสาหกรรมเพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้างกรณีนำแร่ไปใช้ในกิจการอื่นโดยไม่ผ่านโรงโม่หินเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ให้ดำเนินการ ดังนี้

(๑) กรณีผู้ถือประทานบัตรจำหน่ายหินใหญ่ให้ผู้ประกอบการโรงโม่หินรายอื่น หรือบางส่วนนำไปใช้ในโรงโม่หินของตนเอง ให้ประสานสำนักงานอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่เขตที่รับผิดชอบพื้นที่ เพื่อประเมินปริมาณแร่ที่ต้องชำระค่าภาคหลวงแร่จากปริมาณการใช้หินใหญ่ของโรงโม่หินทุกโรงงานรวมกัน และขอความร่วมมือผู้ถือประทานบัตรติดตั้งเครื่องชั่งน้ำหนักเพื่อชำระค่าภาคหลวงแร่ตามน้ำหนักที่ชั่งได้ก่อนขนออกนอกเขตเหมืองแร่

(๒) กรณีผู้ถือประทานบัตรจำหน่ายแร่หินอุตสาหกรรมเพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้างสำหรับงานก่อสร้างเขื่อนป้องกันตลิ่ง ร่วมกับการนำหินใหญ่ไปโรงโม่หินของตนเอง หรือผู้ประกอบการโรงโม่หินรายอื่น ให้ประสานสำนักงานอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่เขตที่รับผิดชอบพื้นที่เพื่อประเมินปริมาณแร่ที่ต้องชำระค่าภาคหลวงแร่ และขอความร่วมมือผู้ถือประทานบัตรติดตั้งเครื่องชั่งน้ำหนักเพื่อชำระค่าภาคหลวงแร่ตามน้ำหนักที่ชั่งได้ก่อนขนออกนอกเขตเหมืองแร่ และให้ประสานหน่วยงานเจ้าของโครงการก่อสร้างเขื่อนป้องกันตลิ่งเกี่ยวกับข้อมูลปริมาณแร่ที่ต้องใช้ในการก่อสร้างของแต่ละโครงการเพื่อนำมาประกอบการประเมินปริมาณแร่ที่ต้องชำระค่าภาคหลวงแร่ของผู้ถือประทานบัตร ซึ่งจำหน่ายแร่ให้โครงการดังกล่าว และขอความร่วมมือซื้อแร่ที่ได้ชำระค่าภาคหลวงแร่ โดยใบเสร็จรับเงินค่าภาคหลวงแร่มีการสลักหลังว่าเป็นการชำระค่าภาคหลวงแร่สำหรับหินใหญ่ หรือหินที่ใช้ในการก่อสร้างของโครงการ

๖.๓ กรณีนำแร่หินอุตสาหกรรมเพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้างที่ผ่านกระบวนการ โม่ บด และย่อยหินแล้ว มาโม่ บด และย่อยหินซ้ำ ผู้มีหน้าที่ชำระค่าภาคหลวงแร่ต้องแจ้งเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่ให้ทราบก่อนดำเนินการนำแร่หินอุตสาหกรรมเพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้างมาโม่ บด และย่อยหินซ้ำ เพื่อให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการตรวจสอบปริมาณแร่ที่ทำการโม่ บด และย่อยหินซ้ำ พร้อมกำหนดเงื่อนไขเพื่อเป็นการควบคุมไม่ให้มีการสวมร่อนนำแร่จำนวนอื่นมาทำการโม่ บด และย่อยหิน เพื่อเป็นการหลีกเลี่ยงการชำระค่าภาคหลวงแร่ หากไม่มีการแจ้งเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่ให้ทราบก่อนการนำแร่มาโม่ บด และย่อยหินซ้ำ ให้เรียกเก็บค่าภาคหลวงแร่ตามค่าพลังงานไฟฟ้าของโรงโม่หินที่ใช้ในการโม่ บด และย่อยหิน ตามสำเนาใบเสร็จการชำระค่ากระแสไฟฟ้าของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคของโรงโม่หิน

๗. การจัดเก็บค่าภาคหลวงแร่หินอ่อนหรือแร่หินประดับ

๗.๑ ให้เรียกเก็บค่าภาคหลวงแร่ตามปริมาณแร่ที่ผู้ถือประทานบัตรพึงจะได้จากการทำเหมืองในรอบระยะเวลาหกเดือนที่ผู้ถือประทานบัตรแสดงความจำนงว่าจะทำเหมือง และให้เรียกเก็บล่วงหน้าก่อนการทำเหมืองเป็นรายปี ปีละสองงวด โดยให้เรียกเก็บงวดที่หนึ่งภายในวันที่ ๓๑ มกราคม และงวดที่สองภายในวันที่ ๓๑ กรกฎาคมของแต่ละปี การแสดงความจำนงว่าจะทำเหมืองให้ทำเป็นหนังสือแสดงเขตที่จะทำเหมืองและปริมาณของแร่ที่พึงจะได้จากการทำเหมืองในรอบระยะเวลาหกเดือนนับตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคมของปีนั้น และให้ยื่นต่อเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่ในเวลาชำระค่าภาคหลวงแร่ในแต่ละงวด

๗.๒ การตรวจสอบการชำระค่าภาคหลวงแร่ โดยกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ดำเนินการรังวัดตรวจสอบหน้าเหมืองในรอบระยะเวลาหกเดือน และแจ้งผลการรังวัดให้สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด และให้สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดประสานสำนักงานอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่เขตที่รับผิดชอบพื้นที่เพื่อคำนวณหาปริมาณแร่ที่พึงได้จากการทำเหมือง เมื่อสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดได้รับรายงานการคำนวณปริมาณแร่แล้ว ให้เปรียบเทียบปริมาณแร่ดังกล่าวกับปริมาณแร่ที่ผู้ถือประทานบัตรได้ชำระค่าภาคหลวงแร่ไว้แล้ว ว่าปริมาณของแร่เพิ่มขึ้นหรือลดลงจากปริมาณแร่ที่ชำระค่าภาคหลวงแร่ไว้ หากปริมาณแร่เพิ่มขึ้นให้เรียกเก็บค่าภาคหลวงแร่เพิ่มตามส่วนของปริมาณแร่ที่เพิ่มขึ้น หากปริมาณแร่ลดลงให้คืนค่าภาคหลวงแร่ตามส่วนที่ลดลง การคืนเงินค่าภาคหลวงแร่ให้ใช้วิธีหักกลบลบหนี้กับการเรียกเก็บค่าภาคหลวงแร่อีกครั้งในงวดถัดไปตามประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการจัดเก็บค่าภาคหลวงแร่ การกำหนดราคาตลาดแร่ การตรวจสอบการชำระค่าภาคหลวงแร่ และการประเมินการชำระค่าภาคหลวงแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐

๘. การจัดเก็บค่าภาคหลวงแร่โดโลไมต์ และแคลไซต์

๘.๑ ให้เรียกเก็บค่าภาคหลวงแร่ครั้งแรกล่วงหน้าตามปริมาณที่ผู้ถือประทานบัตรคาดว่าจะผลิตในแต่ละเดือน และผู้ถือประทานบัตรต้องชำระค่าภาคหลวงแร่ให้ครบถ้วนก่อนขนแร่ออกจากเขตเหมืองแร่

๘.๒ การตรวจสอบการชำระค่าภาคหลวงแร่ ให้ดำเนินการรังวัด โดยการรังวัดครั้งแรกให้ทำการรังวัดสภาพภูมิประเทศให้เต็มพื้นที่ประทานบัตร และรังวัดพื้นที่บริเวณที่ทำการผลิต กองแร่ และกองเศษหินมูลดินทรายในพื้นที่ประทานบัตร กรณีที่เป็นชั้นดินและโพรงหรือถ้ำในชั้นแร่ ให้เก็บรายละเอียดและบันทึกข้อมูลไว้เป็นหลักฐาน แล้วส่งผลการรังวัดให้สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด และให้สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดประสานสำนักงานอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่เขตที่รับผิดชอบพื้นที่เพื่อคำนวณหาปริมาณแร่ที่พึงได้จากการทำเหมือง เมื่อสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดได้รับรายงานการคำนวณปริมาณแร่แล้ว ให้เปรียบเทียบปริมาณแร่ดังกล่าวกับปริมาณแร่ที่ผู้ถือประทานบัตรได้ชำระค่าภาคหลวงแร่ไว้แล้ว ในรอบระยะเวลาเดียวกัน ว่าปริมาณของแร่เพิ่มขึ้นหรือลดลงจากปริมาณแร่ที่ชำระค่าภาคหลวงแร่ไว้แล้ว หากปริมาณแร่เพิ่มขึ้นให้เรียกเก็บค่าภาคหลวงแร่เพิ่มตามส่วนของปริมาณแร่ที่เพิ่มขึ้น หากปริมาณแร่ลดลงให้คืนค่าภาคหลวงแร่ตามส่วนที่ลดลง การคืนเงินค่าภาคหลวงแร่ให้ใช้วิธีหักกลบลบหนี้กับการเรียกเก็บค่าภาคหลวงแร่อีกครั้งในครั้งถัดไป

ทั้งนี้ ให้ทำการรังวัดตรวจสอบหน้าเหมือง กองแร่ และกองเศษหินมูลดินทรายในพื้นที่ประทานบัตรในรอบระยะเวลา ๖ เดือน เพื่อคำนวณหาปริมาณแร่ที่ได้จากการทำเหมือง โดยคำนวณเปรียบเทียบกับผลการรังวัดครั้งก่อน แล้วส่งผลการรังวัดให้สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดและให้สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดดำเนินการเช่นเดียวกับข้างต้น

๘.๓ ให้กำชับ...

๘.๓ ให้กำกับผู้ถือประทานบัตรดำเนินการเก็บกองแร่และเศษหินมูลดินทรายที่เกิดจากการทำเหมืองให้เป็นระเบียบ เป็นสัดส่วนแยกออกจากกันอย่างชัดเจนเพื่อให้ง่ายต่อการตรวจสอบ

๙. การจัดเก็บค่าภาคหลวงแร่ตามผลวิเคราะห์

๙.๑ กรณีที่ยังไม่ได้ทำการวิเคราะห์ ให้เรียกเก็บค่าภาคหลวงแร่ในอัตราร้อยละตามที่กำหนดไว้ในประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการจัดเก็บค่าภาคหลวงแร่ การกำหนดราคาตลาดแร่ การตรวจสอบการชำระค่าภาคหลวงแร่ และการประเมินการชำระค่าภาคหลวงแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐

๙.๒ กรณีผลวิเคราะห์มีอัตราร้อยละของแร่ในครั้งหลังสูงกว่าที่ได้เรียกเก็บค่าภาคหลวงแร่ไว้ หรือผลวิเคราะห์ในครั้งหลังมีแร่ชนิดอื่นเจือปนอยู่ ให้สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดที่ตรวจพบแจ้งให้สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดที่เรียกเก็บค่าภาคหลวงแร่ในครั้งแรกทราบ พร้อมทั้งส่งผลวิเคราะห์แร่และรายการคำนวณค่าภาคหลวงแร่ เพื่อให้สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดที่เรียกเก็บค่าภาคหลวงแร่ในครั้งแรก ตรวจสอบเรียกเก็บค่าภาคหลวงแร่เพิ่มจากผู้ชำระค่าภาคหลวงแร่

๙.๓ กรณีผลวิเคราะห์มีอัตราร้อยละของแร่ในภายหลังต่ำกว่าที่ได้ชำระค่าภาคหลวงแร่ไว้ ให้สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดที่ตรวจพบแจ้งให้สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดที่เรียกเก็บค่าภาคหลวงแร่ในครั้งแรกทราบ พร้อมทั้งส่งผลวิเคราะห์แร่และรายการคำนวณค่าภาคหลวงแร่ เพื่อให้สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดที่เรียกเก็บค่าภาคหลวงแร่ในครั้งแรก ตรวจสอบจ่ายคืนค่าภาคหลวงแร่ให้แก่ผู้ชำระค่าภาคหลวงแร่ และแจ้งให้กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ทราบด้วย ทั้งนี้ การจ่ายคืนเงินค่าภาคหลวงแร่ให้ดำเนินการภายในปีงบประมาณที่ได้นำส่งคลังไว้ หากการจ่ายคืนเงินค่าภาคหลวงแร่พ้นปีงบประมาณที่ได้ นำส่งคลังไว้ ต้องดำเนินการตามข้อบังคับกระทรวงการคลัง

๑๐. การจัดเก็บค่าภาคหลวงแร่จากผู้แจ้งการร่อนแร่ หรือผู้รับใบอนุญาตขุดหาแร่รายย่อย

๑๐.๑ เมื่อผู้แจ้งการร่อนแร่ หรือผู้รับใบอนุญาตขุดหาแร่รายย่อย แจ้งปริมาณแร่ที่ได้จากการร่อนแร่หรือขุดหาแร่รายย่อยต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่น ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นจัดเก็บค่าภาคหลวงแร่และออกใบเสร็จรับเงินค่าภาคหลวงแร่ (แบบ พร. ๔๐๑) ให้แก่ผู้แจ้งการร่อนแร่ หรือผู้รับใบอนุญาตขุดหาแร่รายย่อย ทั้งนี้ เจ้าพนักงานท้องถิ่นขอเบิกใบเสร็จรับเงินค่าภาคหลวงแร่ได้ที่สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด

๑๐.๒ ให้ประธานเจ้าพนักงานท้องถิ่นเกี่ยวกับข้อมูลบัญชีธนาคาร เพื่อให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นโอนเงินค่าภาคหลวงแร่เข้าบัญชีของสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด

๑๐.๓ เมื่อได้รับโอนเงินค่าภาคหลวงแร่จากเจ้าพนักงานท้องถิ่นแล้ว ให้สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดตรวจสอบความถูกต้องของการจัดเก็บค่าภาคหลวงแร่ที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นแจ้งให้ทราบ ทั้งนี้ จำนวนเงินที่จัดเก็บได้ต้องสอดคล้องกับจำนวนเงินค่าภาคหลวงแร่ที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นโอนเข้าบัญชีของสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด เมื่อตรวจสอบถูกต้องครบถ้วนแล้ว ให้จัดทำรายละเอียดการจัดเก็บค่าภาคหลวงแร่แจ้งให้กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ทราบ

๑๐.๔ ให้นำส่งเงินค่าภาคหลวงแร่ตามข้อ ๑๐.๓ ทั้งจำนวนเป็นรายได้แผ่นดิน

๑๐.๕ กรณีผลวิเคราะห์มีอัตราร้อยละของแร่ในภายหลังสูงกว่าที่ได้ชำระค่าภาคหลวงแร่ไว้ หรือผลวิเคราะห์ในภายหลังมีแร่ชนิดอื่นเจือปน ให้สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดที่ตรวจพบแจ้งให้สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดที่เรียกเก็บค่าภาคหลวงแร่ในครั้งแรกทราบ พร้อมทั้งส่งผลวิเคราะห์แร่และรายการคำนวณค่าภาคหลวงแร่ เพื่อให้สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดที่เรียกเก็บค่าภาคหลวงแร่ในครั้งแรก ตรวจสอบเรียกเก็บค่าภาคหลวงแร่เพิ่มจากผู้แจ้งการร่อนแร่ หรือผู้รับใบอนุญาตขุดหาแร่รายย่อย หรือผู้รับมอบอำนาจเกี่ยวกับการชำระค่าภาคหลวงแร่แทน เมื่อเรียกเก็บค่าภาคหลวงแร่เพิ่มแล้ว ให้นำส่งเงินค่าภาคหลวงแร่ดังกล่าวเป็นรายได้แผ่นดิน พร้อมทั้งแจ้งให้กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ทราบ

๑๐.๖ กรณีผลวิเคราะห์มีอัตราร้อยละของแร่ในภายหลังต่ำกว่าที่ได้ชำระค่าภาคหลวงแร่ไว้ ให้สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดที่ตรวจพบแจ้งให้สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดที่เรียกเก็บค่าภาคหลวงแร่ ในครั้งแรกทราบ พร้อมทั้งส่งผลวิเคราะห์แร่และรายการคำนวณค่าภาคหลวงแร่ เพื่อให้สำนักงานอุตสาหกรรม จังหวัดที่เรียกเก็บค่าภาคหลวงแร่ในครั้งแรกตรวจสอบจ่ายคืนค่าภาคหลวงแร่ให้แก่ผู้แจ้งการร่อนแร่ หรือผู้รับ ใบอนุญาตขุดหาแร่รายย่อย หรือผู้รับมอบอำนาจเกี่ยวกับการชำระค่าภาคหลวงแร่แทน และแจ้งให้ กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ทราบด้วย ทั้งนี้ การจ่ายคืนเงินค่าภาคหลวงแร่ ให้ดำเนินการ ภายในปีงบประมาณที่ได้นำส่งคลังไว้ หากการจ่ายคืนเงินค่าภาคหลวงแร่พ้นปีงบประมาณที่ได้นำส่งคลังไว้ ต้องดำเนินการตามข้อบังคับกระทรวงการคลัง

๑๑. การจัดเก็บค่าภาคหลวงแร่ที่ได้จากใบอนุญาตครอบครองแร่ และแร่ที่ได้รับอนุญาต ให้ครอบครองเป็นกรณีพิเศษเฉพาะราย ก่อนมอบใบอนุญาตครอบครองแร่หรือหนังสืออนุญาตให้ครอบครองแร่ เป็นกรณีพิเศษเฉพาะราย หากปรากฏว่าแร่นั้นยังไม่ได้ชำระค่าภาคหลวงแร่ ให้เรียกเก็บค่าภาคหลวงแร่ ตามปริมาณแร่ที่ได้รับอนุญาตให้ครบถ้วนในคราวเดียวกัน เว้นแต่เป็นกรณีที่ยังไม่สามารถประเมินค่าภาคหลวงแร่ได้ จนกว่าแร่นั้นจะทำการแต่งแร่หรือประกอบโลหกรรมแล้วเสร็จ ต้องกำหนดให้ผู้มีหน้าที่ชำระค่าภาคหลวงแร่ วางเงินประกัน หรือให้ธนาคารที่อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่เห็นชอบเป็นผู้ค้ำประกัน การชำระค่าภาคหลวงแร่ ทั้งนี้ การวางเงินประกันหรือการค้ำประกันต้องให้ครอบคลุมทุกชนิดแร่ตามปริมาณแร่ แต่ละชนิดที่รวมกันอยู่ตามจำนวนที่เหมาะสม

๑๒. กรณีผู้มีหน้าที่ชำระค่าภาคหลวงแร่ชำระค่าภาคหลวงแร่ไม่ครบถ้วน ถ้าได้มีการประเมิน ในภายหลังและต้องชำระค่าภาคหลวงแร่นั้นเพิ่ม ให้มีหนังสือเรียกเก็บเงินค่าภาคหลวงแร่ในส่วนที่เพิ่ม ให้ครบถ้วน พร้อมทั้งกำหนดระยะเวลาการชำระค่าภาคหลวงแร่ให้ชัดเจน โดยระยะเวลาที่กำหนดให้ผู้มีหน้าที่ ชำระค่าภาคหลวงแร่นั้น ให้เจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่ใช้ดุลพินิจให้เหมาะสม หากผู้มีหน้าที่ ชำระค่าภาคหลวงแร่ไม่ชำระค่าภาคหลวงแร่ภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้เรียกเก็บดอกเบี้ยผิณฑ์ชำระตั้งแต่นั้น วันที่ผิณฑ์ชำระจนถึงวันที่ชำระค่าภาคหลวงแร่ โดยคิดอัตราดอกเบี้ยผิณฑ์ชำระในอัตราร้อยละ ๕ ต่อปี ตามมาตรา ๒๒๔ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

๑๓. กรณีผู้มีหน้าที่ต้องชำระค่าภาคหลวงแร่ไม่ชำระค่าภาคหลวงแร่หรือชำระค่าภาคหลวงแร่ ไม่ครบถ้วน หรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าการชำระค่าภาคหลวงแร่ไม่ถูกต้อง

๑๓.๑ ให้เจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่เป็นผู้มีหน้าที่ในการรับ ชำระค่าภาคหลวงแร่ทำหนังสือเรียกให้ผู้มีหน้าที่ชำระค่าภาคหลวงแร่มาชี้แจงแสดงหลักฐาน ในกรณีไม่ชำระ ค่าภาคหลวงแร่ที่ต้องชำระทั้งหมด หรือชำระค่าภาคหลวงแร่แต่ชำระไม่ครบถ้วน หรือชำระค่าภาคหลวงแร่ แต่มีเหตุอันควรสงสัยว่าการชำระค่าภาคหลวงแร่นั้นไม่ถูกต้อง ภายในกำหนดเวลาไม่น้อยกว่าเจ็ดวันนับแต่ วันที่ได้รับหนังสือ

๑๓.๒ เมื่อเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่ได้มีหนังสือให้มาชี้แจง ตามข้อ ๑๓.๑ แล้ว แต่ผู้มีหน้าที่ในการชำระค่าภาคหลวงแร่ไม่มาชี้แจงภายในกำหนดเวลาตามที่กำหนดไว้ใน หนังสือ หรือมาชี้แจงแต่ไม่มีเอกสารหลักฐานการชำระค่าภาคหลวงแร่ หรือหลักฐานที่นำมาแสดงนั้น ยังไม่อาจรับฟังได้ว่าการชำระค่าภาคหลวงแร่ถูกต้องครบถ้วนแล้ว ให้เจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำ ท้องที่รวบรวมเรื่องส่งให้กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่เพื่อให้อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและ การเหมืองแร่แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินค่าภาคหลวงแร่ เพื่อประเมินการชำระกรณีดังกล่าวต่อไป ตามประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการประเมินการชำระค่าภาคหลวงแร่ พ.ศ. ๒๕๖๑

๑๓.๓ เมื่อคณะกรรมการประเมินค่าภาคหลวงแร่ได้แจ้งผลการประเมินให้ผู้มีหน้าที่ชำระค่าภาคหลวงแร่กรณีดังกล่าวมาชำระภายในกำหนดเวลาสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งผลการประเมิน และให้แจ้งด้วยว่าหากไม่มาชำระภายในกำหนดเวลาดังกล่าว นอกจากจะต้องชำระค่าภาคหลวงแร่ที่ต้องชำระทั้งหมดหรือชำระในส่วนที่ยังขาดแล้วแต่กรณี ยังจะต้องชำระเงินเพิ่มอีกสองเท่าของค่าภาคหลวงแร่ที่ต้องชำระทั้งหมดหรือชำระในส่วนที่ขาดนั้นด้วย และให้คิดดอกเบี้ยผิณฑ์ชำระของต้นเงินตั้งแต่วันที่ผิณฑ์ชำระครั้งแรก จนถึงวันที่ชำระค่าภาคหลวงแร่แล้วเสร็จ ในอัตราร้อยละ ๕ ต่อปี ตามมาตรา ๒๒๔ แห่งประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์อีกส่วนหนึ่ง

๑๓.๔ กรณีที่คณะกรรมการประเมินค่าภาคหลวงแร่ได้ดำเนินการตามข้อ ๑๓.๓ แล้ว แต่ผู้มีหน้าที่ชำระค่าภาคหลวงแร่ยังไม่มาชำระ ให้เจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่มีหนังสือบอกกล่าวไปยังผู้มีหน้าที่ชำระค่าภาคหลวงแร่ ให้มาชำระภายในเก้าสิบวันนับแต่วันพ้นกำหนดระยะเวลาตามข้อ ๑๓.๓ หากยังเพิกเฉยให้ดำเนินการฟ้องบังคับคดีตามที่อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ ได้มอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดปฏิบัติราชการแทนในการดำเนินการฟ้องคดีและดำเนินคดีแพ่งหรือ คดีปกครองเพื่อเรียกหนี้ตามพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ ตามหนังสือกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ ที่ อก ๐๕๐๔/๔๖๕๖ ลงวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๖๐ เรื่อง มอบอำนาจตามพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดปฏิบัติราชการแทน

ทั้งนี้ กรณีผู้มีหน้าที่ชำระค่าภาคหลวงแร่ซึ่งเป็นผู้ถือประทานบัตรและได้แจ้งค่าภาคหลวงแร่ตามจำนวนที่คณะกรรมการประเมินค่าภาคหลวงแร่ได้ประเมินโดยนำคดีสู่ศาล ซึ่งอาจล่วงเลยระยะเวลา ทำให้สิทธิของผู้ถือประทานบัตรสิ้นสุดลงตามมาตรา ๖๒ (๗) แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ ให้แจ้งผู้ถือประทานบัตรนำเงินค่าภาคหลวงแร่ตามจำนวนที่คณะกรรมการประเมินไปวางศาล เพื่อไม่ให้สิทธิตามประทานบัตร สิ้นสุดตามหลักกฎหมายดังกล่าว

๑๔. การจัดสรรค่าภาคหลวงแร่ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๑๔.๑ ให้จัดสรรค่าภาคหลวงแร่ที่จัดเก็บได้จากแร่ทุกชนิดที่ผลิตได้จากประทานบัตร หลังจากหักส่งเป็นรายได้แผ่นดินในอัตราร้อยละสี่สิบแล้ว ให้จัดสรรให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอัตราร้อยละตามประกาศกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เรื่อง การจัดสรรค่าภาคหลวงแร่ และค่าภาคหลวงปิโตรเลียมให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๑๔.๒ ให้จัดสรรค่าภาคหลวงแร่ปีละ ๔ งวด ดังนี้

(๑) งวดที่หนึ่ง ค่าภาคหลวงแร่ที่ได้รับในเดือนตุลาคมถึงธันวาคม ให้จัดสรรภายในวันที่ ๒๐ มกราคมของทุกปี

(๒) งวดที่สอง ค่าภาคหลวงแร่ที่ได้รับในเดือนมกราคมถึงมีนาคม ให้จัดสรรภายในวันที่ ๒๐ เมษายนของทุกปี

(๓) งวดที่สาม ค่าภาคหลวงแร่ที่ได้รับในเดือนเมษายนถึงมิถุนายน ให้จัดสรรภายในวันที่ ๒๐ กรกฎาคมของทุกปี

(๔) งวดที่สี่ ค่าภาคหลวงแร่ที่ได้รับในเดือนกรกฎาคมถึงกันยายน ให้จัดสรรภายในวันที่ ๒๐ ตุลาคมของทุกปี

จึงเรียนมาเพื่อโปรดถือปฏิบัติต่อไป

(นายนิรันดร์ ยิ่งมหิศรานนท์)

อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่